

ΤΟ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΜΗΤΣΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΤΟ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΚΑΙ πολύμορφο έργο του Μήτσου Αλεξανδρόπουλου, αποτυπώνονται συγκλονιστικές εμπειρίες του αιώνα που ζήσαμε, αποθησαυρίζονται πολιτιστικές και ιστορικές εμπειρίες περασμένων αιώνων, και μέσα από το πρίσμα των εμπειριών αυτών, διατυπώνεται μια στοχαστική θεώρηση του συγγραφέα για την πορεία του ανθρώπου στον αιώνα που αρχίσαμε να ζούμε. Το διαχρονικό όραμα του ανθρώπου για ελευθερία, ισονομία και κοινωνική δικαιοσύνη, και ο επίμονος αγώνας του ανυπότακτου, του αντιστεκόμενου ανθρώπου ενάντια στις αυθαιρεσίες της εξουσίας, αποτελούν κεντρικούς άξονες αυτού του πολυσήμαντου έργου. Ο αγώνας αυτός, με όλες τις εξάρσεις, τις προσδοκίες και τις διαψεύσεις του, διαπερνάει την ψυχή, το πνεύμα και το σώμα αυτού του βαθυστόχαστου συγγραφέα και προσδιορίζει τις θεματικές, τις ειδολογικές, τις μορφολογικές και τις αφηγηματικές επιλογές του.

Με δεδομένη την εκτίμησή τους στο έργο του Μήτσου Αλεξανδρόπουλου –ήδη έχουν εκδώσει το βιβλίο του για τον *Μαγιακόφσκι-Τα εύκολα και τα δύσκολα*– και διαπιστώνοντας ότι το πεζογραφικό του έργο, αν όχι υποτιμημένο, είναι τουλάχιστον παραγνωρισμένο ή και άγνωστο στο ευρύ κοινό και δη το σύγχρονο, οι Εκδόσεις Γκοβόστη επανεκδίδουν τα δύο μνημειώδη μυθιστορηματά του ΝΥΧΤΕΣ ΚΑΙ ΑΥΓΕΣ, πρώτα, και το ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΜΕΝΟΥΝ, στη συνέχεια, σε επίτομες εκδόσεις.

Στο μυθιστόρημα ΝΥΧΤΕΣ ΚΑΙ ΑΥΓΕΣ, που βγαίνει από τη φοβερή, αλλά ελπιδοφόρα δοκιμασία του αντιφασιστικού πολέμου, της

κατοχής, και της αντίστασης, αυτός ο αγώνας εκφράζεται με μια ρεαλιστική, στην ουσία της, επική αφήγηση, που τελειώνει με ένα δραματικό προανάκρουσμα της διάψευσης και του εμφύλιου σπαραγμού που ακολούθησε. Στο μυθιστόρημα ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΜΕΝΟΥΝ, η ιστορική εμπειρία αυτού του αγώνα, όπως τον έζησε ο συγγραφέας, και όπως τον έζησε η ανθρωπότητα στον καιρό του, ανακεφαλαιώνεται και εκφράζεται με μια ιδιόμορφη αφήγηση, ρεαλιστική και λυρική, χρονικογραφική και επική, διανοητική και συναισθηματική αυτοβιογραφική και δοκιμιακή, με ουσιαστικό ήρωα την εποχή του.

Το έργο του Μήτσου Αλεξανδρόπουλου, εξαιρετικά σημαντικό, και πολύτιμο, όχι μόνο για τις ιστορικές, τις κοινωνικές και τις υπαρξιακές εμπειρίες που θησαυρίζει, αλλά και για τις στοχαστικές παρατηρήσεις του στα δρώμενα του αιώνα του, καθώς και τις πρωτότυπες και ιδιόμορφες αφηγηματικές τεχνικές του, δεν αξιώθηκε, ως τώρα, προσοχή ανάλογη με την αξία του. Με ελάχιστες εξαιρέσεις, οι κριτικοί απέφυγαν να μελετήσουν ένα έργο που απαιτεί πνευματική σκευή και τοποθέτηση απέναντι στη λογοτεχνία και στη ζωή ανάλογη με αυτή του συγγραφέα.

Στην εποχή μας, που η ψυχή του κόσμου καταρρέει σφιγμένη ολόένα περισσότερο στον παγκοσμιοποιημένο πια κλοιό «ενός ατόματα εκτεινόμενου μηχανικού πολιτισμού», και σε μια «ωμά και μόνο κερδοσκοπική αποτίμηση της Ζωής», για να αναφέρω δυο προφητικές φράσεις του Σικελιανού, **τα γενναία έργα τέχνης, σαν αυτό του Μήτσου Αλεξανδρόπουλου, και οι γενναίες, για την έκδοσή τους πράξεις, αποτελούν σημαντικά αναχώματα, σ' αυτή την κατάρρευση και κρατούν ανοιχτό ένα παράθυρο ελπίδας για το μέλλον.**

Χρίστος Αλεξίου

